

30. januar 2015

UPA 2014/45

Inatsisartut suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut:

Naalakkersuisut danskit naalagaaffiannik kiisalu danskit soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiinik Kalaallit Nunaannut aningaasaliisarfimmik aningaasaateqarfiliortoqarnissaa namminersorlutik oqartussanut soqutiginaateqarnera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

Aningaasaateqarfiliortoqarnissap anguniangarivaa siunissami inuussutissarsiornikkut suliassanut, ilaatigut aatsitassarsiornikkut, takornariaqarnermut, aalisarnermut, ataqatigiinnermullu aaqqissuussinermi suliassanut avataaniik aningaasaliisalernissaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Nunatta aatsitassarsiorfinngortinniarnarata imaaliallaannaq anguneqarsinnaannginnera maani Nunatsinni ajoraluartumik nassuerutigisariaqarparput, naak amerlaqisugut tamanna angorusussimagaluarlutigu. Ujaasinissamut soqutiginninneq annertuupilussuuvoq, suliniutinilli aallartissarnissaannut pisariaqartumik aningaasalersuinissaq ajornaatsuinnaarpasinngilaq. Assersuutitut taaneqarsinnaasut ilagaat London Mining paaanissamut akuersissummik 2013-imi oktobarip qaammataani tunineqarmat, suliniulli siunnersuutip matuma allanneqarnerani suli aallartinneqarsimanani.

Alla assersuutissatsialak tassaavoq maannakkut nunarsuarmi uuliap akiata apparuloornera, tamatuma kinguneranik uuliasioqatigiiffiit nunatsinni misissueqqaarnissartik qillerinissartillu ornigisorsuunngilaat.

Aatsitassarsiornerulli iluani aningaasaliinerit kisiisa pisariaqartinneqanngillat. Inuiaqatigiit inuussutissarsiutinillu ingerlaqartartut isertitassanik nutaanik, suliffissanik nutaanik inuussutissarsiornikkullu atituumik ineriartortitsinissamut aningaasaliisoqarnissaanik pisariaqartitsipput. Aningaasaliinerit taama ittut tunngaviatigut nunarsuarmit

tamanersuusinnaagaluarput, soormimi aningaasat pisariaqartinneqartut Naalagaaffeqatigiit iluanni pissarsiariniarutsigit.

Nunarput Danmarkilu oqaluttuarisaanikkut kulturikkullu ukiuni hundredeni arlalinni attaveqarput, Demokraatillu tungaannit isumaqarpugut, Danmarkip Nunatsinnik nalinginnaasumik soqutigisaqarneranik atorluaanerunissarput isumatusaarnerussasoq – ingammik nunatta ineriartortinneqarnissaanut nunani tamalaani aningaasaliisartut aningaasaliinissaminnut soqutigisaqarpallaannginnerat eqqarsaatigalugu.

Demokraatinit tigussaasumik takorluugarput tassaavoq, Kalaallit Nunaannut aningaasaliisarfimmik aningaasaateqarfiliortoqassasoq danskit naalagaaffiata danskillu soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiinit aningaasalersugaasumik, aningaasaateqarfillu taanna Nunatsinni nutaaliernerup, silap pissusianut tunngasunut, nukissiornerup, aalisarnerup, nunalerinerup aatsitassarsiornikkullu ineriartortitsinermut tunngatillugu aningaasaliinernik annertusaassaaq. Aningaasaateqarfillu taanna assersuutigalugu Danmarkimi silap pissusianut tunngatillugu aningaasaliisarfimmik aningaasaateqarfiup ilusiligaaneratulut iluseqartillugu pilersinneqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaannut aningaasaliisarfimmik aningaasaateqarfimmik pilersitsinerup iluaqutissartarissavaa, Nunatsinnut Danmarkimullu iluaqutaassammat. Eqqaamassavarpummi, Nunatsinni namminiileriartuinnarnitsinni, danskit naalagaaffiata ataatsimoortumik tapiissutitigut aningaasanik sipaarutigisai ikiliartuinnassammata.

Kalaallit Nunaannut aningaasaliisarfimmik aningaasaateqarfiliornissamik eqqarsaat Demokraatit Danmarkimi partiimit suleqataanit De Radikalenit tapersorsorneqarpoq, taakkulu ilisimaneqartutut danskit naalakkersuisuisa ilagaat. Taamaammat isumassarsiap Danmarkimit tigulluarneqarnissaa ilimanarpoq, Inatsisartuniilli suleqatiginnikkusunnerput aammalu danskit tungaannit Nunatsinni aningaasaliisoqarnissaanik kissaateqarnitsinnik pimoorussilluta takutitsinissarput pisariaqassagunarpoq.

Paarlattuanillu eqqaamajuassavarput ajunngitsuliorusuinnarluni nunatsinnut aningaasaliisoqarneq ajormat. Aningaasaliisartut soorunami naatsorsuutigaat aningaasaliissutitik iluanaarutigissallugit. Tamannalu eqqaamasariaqarparput. Piareersimavugut akuerissallugu, aningaasaliisartoqarmat,

nunatsinnut aningaasaliissutiminnik iluanaaruteqartartunik? Taamaangippat; taava allatut qanoq iliussaagut? Nunarsuarmi aningaasanik attartortitsisarfinni taarsigassarsiniassagutta ernianik akiliisassaagut, aamma taamatut pisoqarpat taarsigassarsiffitta nunarput aningaasannaffigissavaa. Sunngikkuttali ineriartorneq unitsissavarput. Tamannalu pilerinanginnerpaajussagunarpoq.

Taamaammat matumani apeqquaqat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut maani inersuarmi tamanit tigulluarneqarnissaa kissaatiginarpoq. Aammattaaq neriutigaara, isumassarsiarpassuarnik isummersuuterpassuarnillu saqqummiussisoqarumaartoq, Naalakkersuisut Kalaallit Nunaannut aningaasaliisarfirmik aningaasaateqarfiliornissamut suleriaqqinnissaminni atorluarsinnaasaannik.